

LOHJA

VOHLOISTEN RANTA-ASEMAKAAVA

Päiväys 21.4.2017
Päivitetty 30.11.2018

Tilat
Vohloisten kartano 444-460-1-1
Vohloisten Ranta 444-460-1-244,
Saarikko 444-460-1-225

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

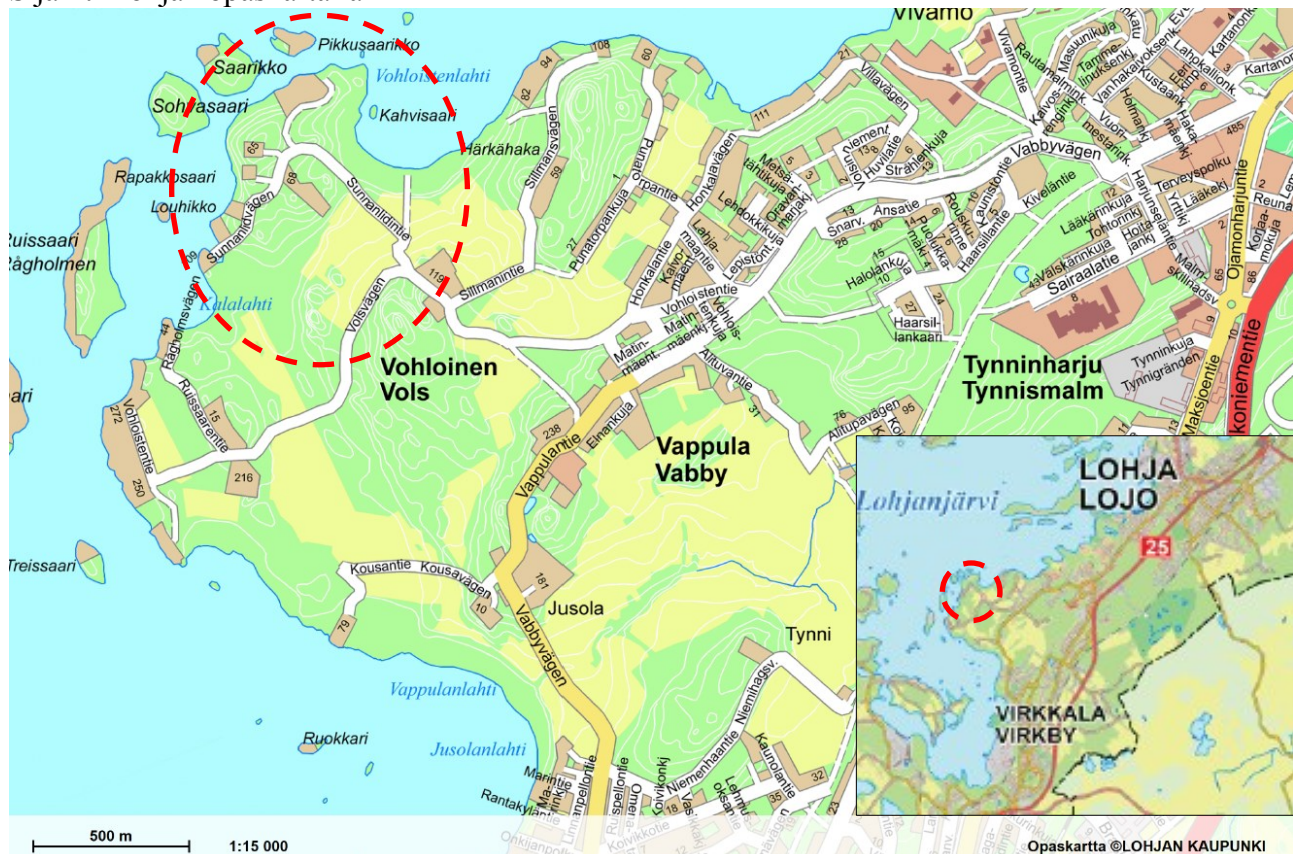
1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laaditaan kaavoituksen alkaessa osana kaavatyön ohjelmointia. Siinä esitellään suunnitelma osallistumisen ja muun vuorovaikutuksen järjestämisestä sekä vaikutusten arvioinnista (MRL 63 §). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tarkoitettu asukkaita, järjestöjä, kunnan ja valtion viranomaisia sekä muita osallisia varten.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoituksena on antaa perustiedot kaavahankkeesta ja sen valmisteluprosessista niin, että osalliset voivat arvioida kaavan merkitystä ja tarvetta osallistua sen valmisteluun. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä kaupungin ilmoitustaululla ja internetissä ja sitä täydennetään suunnittelun edetessä tarpeen mukaan.

2. Sijainti

Sijainti Lohjan opaskartalla

2. Suunnittelun käynnistäminen, tarkoitus ja alustavat tavoitteet

Kaavan laatiminen on käynnistetty alueen maanomistajien aloitteesta sen jälkeen, kun alueelle aiemmin laadittu ranta-asemakaava jäi laillistumatta KHO:n päätöksellä 4.9.2012.

Alue suunnitellaan pääosin loma- ja matkailukäyttöön yleiskaavan (kohta 4.2) sekä kumotun ranta-asemakaavan (kohta 4.4) osoittamien suuntaviivojen mukaisesti. Kumottuun ranta-asemakaavaan nähden rannan tuntumaan sijoittuvan rakentamisen painopistettä siirretään olemassa olevien rakennusten viereen. Kartanon pihapiiriin ei ole tarkoitus suunnitella uutta rakentamista. Kartanorakennus säilyy pääosin asumiskäytössä.

Vohloisten kartanon jaossa (2003) tilan perinteisen elinkeinon puutarhaviljelyn edellytykset heikkenivät merkittävästi, kun tilalle Vohloisten kartano 1:1 jäi vain 1000 vanhaa omenapuuta. Ranta-
asemakaavan avulla on tarkoitus on turvata kulttuurihistoriallisesti merkittävän kartanon alueen ja
sen päärakennuksen säilyminen elävänä osana historiallista ympäristöään ja toimivana maatilan
talouskeskuksena. Yritystoimintaa vahvistetaan laajentamalla sitä matkailupalvelujen suuntaan.

Tavoitteena on sijoittaa alueelle ympärivuotista yhteisrantaista loma-asumista ja sitä tukevia vapaa-ajan palveluita, jotka ovat myös muiden kuin loma-asukkaiden käytettävissä. Sesonkiaikojen ulkopuolella majoituskapasiteetti palvelee erityisesti eteläohjalaisen elinkeinoelämän majoitustarpeita.

Alue on tarkoitus liittää Lohjan vedenjakelu- ja viemäriverkkoon.

4.4 Laillistumatta jäänyt ranta-asemakaava

Alueelle aiemmin laadittu ranta-asemakaava jäi laillistumatta KHO:n päätöksellä 4.9.2012. Päätöksestä ilmenee mm. seuraavia perusteluja, jotka on tarpeen ottaa huomioon uudelleen kaavoituksessa.

- Kaavan hyväksymistä koskeva päätös ei ole lainvastainen niiden valitusperusteiden vuoksi, jotka koskevat maakuntakaavan ja oikeusvaikutuksettoman kaavan huomioon ottamista, liikenteen järjestämisen edellytyksiä ja vesihuollon järjestämistä.
- Ranta-asemakaavan suunnittelualueen mitoitukset poikkeaa tavanomaisesta rantarakentamisesta. Kun otetaan huomioon kaavassa ranta-alueiden korttelialueille osoitettu käyttötarkoitus, kaavaa ei ole pidettävä lainvastaisena yksinomaan sillä perusteella, että kaava-alueelle on osoitettu enemmän rakentamista kuin ympäröiville tavanomaisen loma-asumisen alueille.
- Tutkimukset ja selvitykset on tehty ainoastaan kaavoitettavan alueen osalta. Kun otetaan huomioon kaavassa matkailua palvelevien rakennusten korttelialueille osoitetun rakennusoikeuden määrä ja sen mahdollistama ranta-alueen käyttäjämäärän lisääntyminen, ranta-asemakaavaa laadittaessa olisi tullut selvittää myös sen vaikutukset kaava-alueen ympäristön ranta-alueiden maankäyttöön. Selvityksiä ei voida pitää riittävinä eikä niiden perusteella ole arvioitavissa, täyttääkö kaava maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentissa, 54 §:n 2 momentissa ja 73 §:n 1 momentissa asetetut vaatimukset rakentamisen ja muun maankäytön sopeutumisesta rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön. Kaava-alueen maankäytön suhdetta ympäröivän alueen maankäyttöön ei ole myöskään selvitetty oikeusvaikutteisella yleiskaavalla.
- Puutteellisten selvitysten vuoksi ei ole mahdollista arvioida ranta-asemakaavan kohtuuttomuutta naapuritiloille mahdollisesti suuntautuvan merkittävän virkistyskäytön ja rakennusoikeuden tasapuolisen jakautumisen kannalta.

KHO:n päätöksestä ilmenee että kaava kumoutui mm. sen johdosta, että asiakirjojen perusteella ei ollut mahdollista arvioida kaavan kohtuuttomuutta naapuritiloille mahdollisesti suuntautuvan merkittävän virkistyskäytön ja rakennusoikeuden tasapuolisen jakautumisen kannalta.

Laillistumatta jäänyt kaava

5. Nykytilanne

Kaavavoitettavan alueen maapinta-ala on n. 14 ha. Alueella sijaitsee:

- Vohloisten kartanon päärakennus, uudehko talousrakennus ja kartanon puisto
- Noin 1000 omanapuun omenatarhat
- Kartanon tuntumassa rannassa kahvila/baari A-oikeuksin, kokoustila ja majoitustilaa kahdessa aittamökissä <http://www.lakesidecafe.fi/>
- Saarikon saarella sijaitsee vuokrattava loma-asunto ja aittatyypistä vuokrattavaa majoitustilaa.
- Muu osa on metsää ja metsittyntä peltoa.

Alkuperäisen kartanon tilakeskuksesta kaava alueeseen kuuluu kartanon päärakennus, piharakennus ja puisto. Muu osa kartanon talouskeskuksen rakennuksista on jäänyt perinnönjaon seurauksena eri tilaan. Ympäriällä on omenapuutarhoja, joista pääosa sijaitsee naapuritilan puolella.

Rannassa on kahvila/baari A-oikeuksin, kokoustila ja majoitustilaa kahdessa aitassa.

Alueen ja ympäristön olosuhteista löytyy runsaasti paikkatietoaineistoa Lohjan internet karttapalvelusta osoitteesta <https://karttapalvelu.lohja.fi/>. Aineistoon sisältyy on mm.: opas-, perus- ja kanta-kartta, kiinteistöt, kaavoitustilanne, maaperäkartta, ortoilmakuva (pystykuvaus) 2016, vesihuolto-alueet, suojelualueet, suojeluohjelmat, tulvavaaratietoja ja palvelukohteet.

6. Olemassa olevat ja laadittavat selvitykset

KHO:n päätöksen jälkeen alueelle on laillistunut oikeusvaikutteinen taajamaosayleiskaava, joka osoittaa maankäytön kokonaisuuden ja laadittavan ranta-asemakaavan sopeutumisen ympäröivien

alueiden maankäyttöön (MRL 54 §:n 4 mom.). Osayleiskaava sisältää niitä selvityksiä, joiden puuttumisen perusteella KHO kumosi ranta-asemakaavan.

Kaavoitus nojautuu pääosin yleiskaavan selvityksiin sekä kumoutuneen ranta-asemakaavan selvityksiin. Näitä täydennetään tarpeen mukaan mm. luontoselvityksellä (kohta 6.3) sekä emätilaselvityksellä (kohta 6.4).

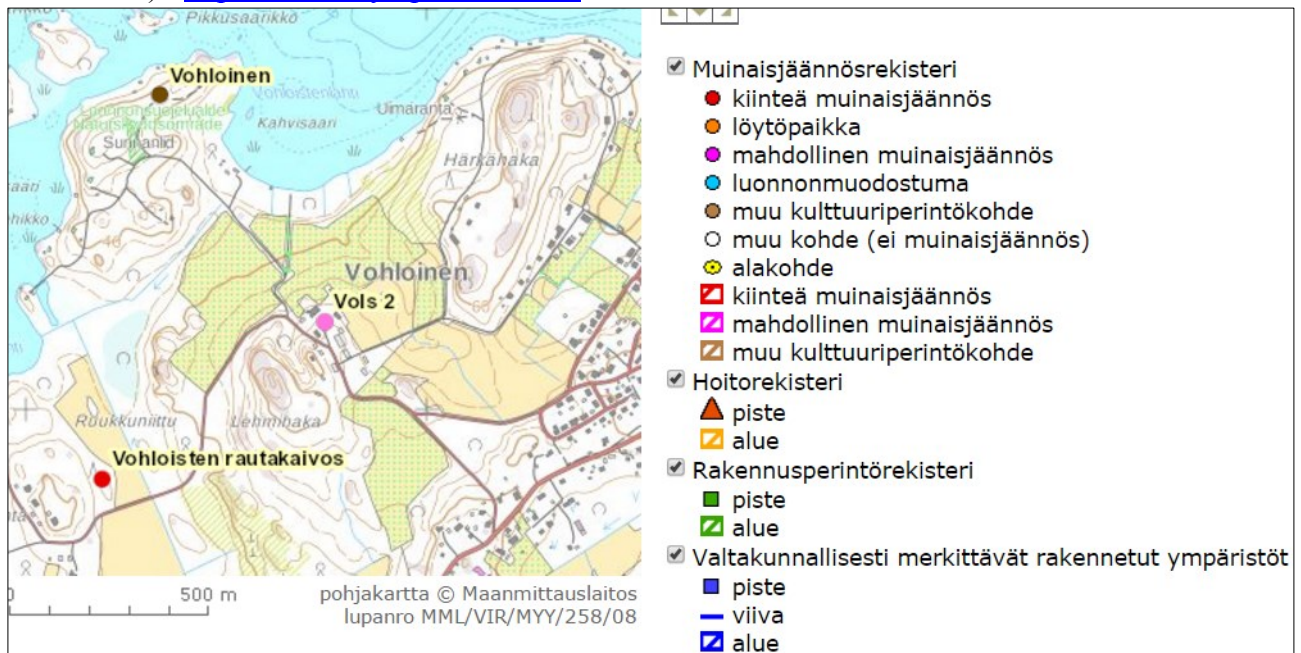
6.1 Rakennettu ympäristö ja kulttuuriympäristö

Kaavoitus nojautuu mm. Lohjan taajamaosayleiskaavaa varten laadittuun selvitykseen: Kulttuurihistoriallisesti merkittävät alueet ja kohteet 28.11.2011. Siitä selviää mm. kartan rakennuskantaan ja ympäristöön liittyvät kulttuurihistorialliset arvot.

Rakennettu ympäristö, maisema ja alueen rakennuskanta selvitetään kaavoituksen yhteydessä.

6.2 Muinaisjäännökset

Museoviraston muinaisjäännösrekisterin mukaan alueella ei ole tiedossa muinaisjäännöksiä (tilanne 16.11.2016) : <http://kulttuuriymparisto.nba.fi>

Kohteen Vohloinen ja Vols2 sijaitsevat kaavamuutosalueen ulkopuolella

Kaavahanketta varten maanomistaja on teettänyt alueen arkeologisen selvityksen. (Vohloisten kartan ranta-asemakaava, Arkeologinen inventointi 2-3.10.2007, Museoviraston rakennushistorian osasto). Alueelta ei löydetty yhtään esihistoriallisen tai historiallisen ajan muinaisjäännöstä.

6.3 Luonnonolot

Taajamaosayleiskaavan laadintaa varten on tehty arvokkaita luotokohteita koskeva selvitys: Arvokkaat luotokohteet 28.11.2011. Selvitys antaa perustiedot yleiskaavan luotokohteista, mutta se ei ole ranta-asemakaavoituksen tarvetta varten kattava. Käsillä olevan kaava-alueen osalta selvitykseen sisältyy Sunnanlidin lehto. Osa siitä on muodostettu luonnonsuojelualueeksi Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksellä 8.2.2007.

Kumoutuneen ranta-asemakaavan pohjana olevat luontoselvitykset:

- Lohjan kunta teetti 1990-luvulla luontoselvityksiä (yleiskaavoitusta varten?). Selvitykseen sisältyi myös käsillä olevan ranta-asemakaava-alue, mutta ei Saarikko niminen saari. Selvitys ei kata rakennettujen alueiden pihapiiriä.
- Lohjan kaupungin ympäristöpäällikkö Risto Murto on päivittänyt tilannetta kesällä 2006.

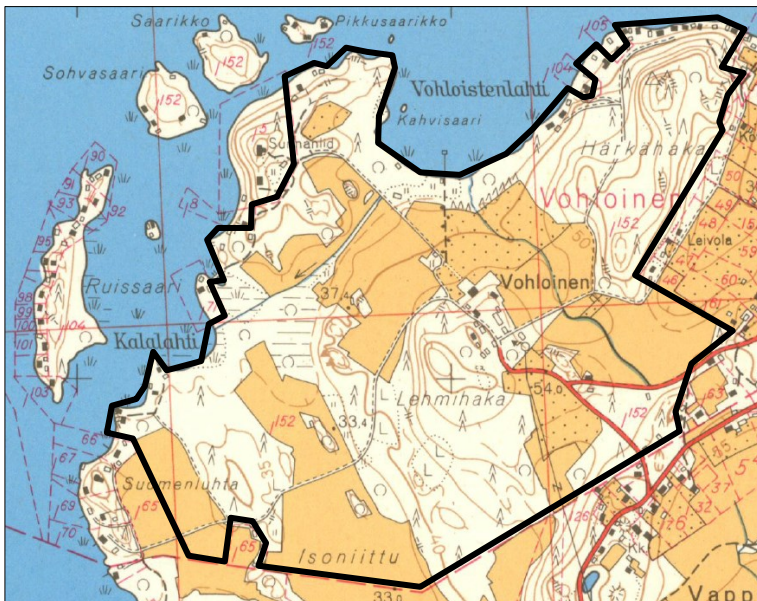
On ilmeistä, että laadittuja luontoselvityksiä on tarpeen täydentää keväällä 2017 tehtävällä selvityksellä sekä kasvillisuuden että linnuston osalta.

6.4 Emätilaselvitys

Kaavoitettavan alueen tilat on muodostettu emätilasta Vohloinen, johon v.1959 sisältyi yli 200 ha maa-alueita sekä monta kilometriä Lohjanjärven rantaa mantereella ja useissa saarissa. Kaavoituksen yhteydessä on tarpeen selvittää emätilasta vuoden 1959 jälkeen muodostetut ranta-alueen ranta-rakennuspaikat ja kiinteistönmuodostus siinä tarkoituksessa, että voidaan osoittaa maanomistajien tasapuolinen kohtelu.

1960-luvun alussa tilan manneralue muodosti vielä laajan yhtenäisen tilakokonaisuuden. Valtaosa eli 153 ha kartanon maa-alueista myytiin v. 1965 Lohjan kunnan, Lohjan kauppalan ja Rakennuskunta Hakan yhteisomistukseen. Jäljelle jäänyt tila jaettiin kahteen osaan perinnönjaon tuloksena v. 2003. Kaava laaditaan toiselle silloin muodostetuista tiloista.

Manneralueen tilakokonaisuus 1960-luvun alussa

Peruskartta 1966

6. Osalliset

Osallisia ovat alueen omistajat sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin laadittava kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §). Osallisia ovat ennen muuta:

Maanomistajat ja asukkaat.

- Alueen sekä naapuruston maanomistajat

Kaupungin toimialat

- Rakennusvalvonta
- Lohjan ympäristöterveyspalvelut
- Ympäristönsuojelu

Valtion viranomaiset

- Uudenmaan ELY- keskus
- Museoviraston arkeologian osasto

Muut yhteisöt

- Uudenmaan liitto
- Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo
- Lohjan seudun Ympäristöyhdistys ry
- Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
- Sähkö- ja puhelinyhdistykset
- Alueella toimivat muut yhteisöt ja yritykset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

7. Selvitettävät vaikutukset

Kaavan vaikutuksia arvioidaan mm. seuraavien tekijöiden osalta:

- Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet
- Maakuntakaava ja yleiskaava
- Ranta-alueita koskevat erityiset sisältövaatimukset (MRL 73 §)
- Kulttuuriympäristön vaaliminen
- Luonnonolot, maisemakuva, vapaa rantaviiva, virkistysalueiden riittävyys, vaikutus vesistöön
- Liikenteelliset vaikutukset
- Sosiaaliset vaikutukset
- Taloudelliset vaikutukset
- Maanomistajien tasapuolinen kohtelu

8. Suunnittelun päätöksentekovaiheet sekä osallistumismenettelyt

8.1 Kaavoituksen vireille tulo

Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsi OAS:n tiedoksi 11.5.2017. Kaava tuli vireille (MRL 63 § ja MRA 30 §) kuulutuksella 31.5.2017.

8.2 Aloitusvaiheen työneuvottelu

Maanomistajan aloitteesta järjestettiin kaavahanketta koskeva työneuvottelu 24.11.2016 . Neuvotteluun osallistuivat:

Lohjan kaupunki: kaavoituspäällikkö Leena Iso-Markku, yleiskaavoittaja Iris Koivula, vesihuoltopäällikkö Jorma Lehtonen

Maanomistajat: Anneli Williams, Brian Owen

Kaavan laatija: Pertti Hartikainen/Karttaako Oy.

Neuvottelun pohjana oli 15.11.2016 päivätty OAS sekä 16.11.2016 päivätty kartta, joka osoittaa maanomistajan tavoitteita kumoutuneeseen kaavaan nähden. Todettiin, että alue liitetään keskitettyyn viemäriverkkoon ja laillistunut yleiskaava osoittaa kaavan pääperiaatteet. Iso-Markku toi esille, että uusien vakituisten asumisen rakennuspaikkojen osoittaminen kartan pihapiirin ulkopuolel-

le on ristiriidassa yleiskaavan sisällön kanssa. Jos alueelle suunnitellaan ympärivuotista asumista, sen tulisi liittyä alueelle suunniteltavaan matkailuelinkeinoon.

8.3 ELY-keskuksen kuuleminen ohjelmointivaiheessa

Uudenmaan ELY-keskus antoi kaavan laatijalle OAS:ää sekä luontoselvitystä koskevan lausunnon 8.2.2018.

8.4 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin nähtävillä 31.5.-13.6.2017 kaupungintalo Monkolassa ja kaupungin verkkosivulla www.lohja.fi/kaavoitus.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voi tutustua koko kaavoitustyön ajan esim. kunnan kaavoituksen internetsivuilla ja sitä päivitetään tarpeen mukaan.

Tiedottaminen

- kuulutus kaupungin virallisella ilmoitustaululla kaupungintalo Monkolassa,
- kuulutus lehdessä siten kuin kuulutukset kaavoista kaupunginvaltuuston päätöksellä julkaistaan
- ilmoitus internetissä kaupungin kotisivuilla.

8.5 Osallisten kuuleminen ja mielipiteen esittäminen kaavaa valmisteltaessa

Kaavaluonnos ja muu kaavan valmisteluaineisto pidettiin nähtävänä (RakA 30 §) 16.3-16.4.2018.

Kaavan laatija pyysi lausunnon seuraavilta OAS:n kohdassa 6 todetuilta osallisilta: Rakennusvalvonta, Lohjan ympäristöterveyspalvelut, Lohjan ympäristönsuojelu, Uudenmaan ELY-keskus, Museoviraston arkeologian osasto, Uudenmaan liitto, Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo, Lohjan seudun Ympäristöyhdistys ry, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos, Sähkö- ja puhelinyhdistykset.

Kaavan laatija postitti 13.3.2018 tiedon luonnoksen nähtävillä olosta kaava-alueeseen rajoittuvien tilojen omistajille.

Kaavan laatija on tehnyt 24.9.2018 päivätyn yhteenvedon ja vastineen lausuntoihin ja mielipiteisiin.

8.6 Ranta-asemakaavaehdotus

Kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella kaavan laatija valmistelee kaavaehdotuksen.

Ranta-asemakaavaehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi (MRL 65 §, MRA 27 §). Aineisto asetetaan nähtäville kaupungin kaupungintalo Monkolassa sekä kaupungin Internet-sivuilla.

Ranta-asemakaavaehdotuksen nähtävänä olosta tiedotetaan seuraavasti:

- kuulutus kaupungin virallisella ilmoitustaululla kaupungintalo Monkolassa,
- kuulutus lehdessä siten kuin kuulutukset kaavoista kaupunginvaltuuston päätöksellä julkaistaan
- ilmoitus internetissä kaupungin kotisivuilla.

Ranta-asemakaavaehdotuksesta pyydetään lausunto osallisilta viranomaisilta.

Kunnan jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta (MRL 65 §, MRA 27 §). Kirjallinen muistutus on toimitettava kaupunkikehityksen kaavoitukseen ennen nähtävilläolon päättymistä.

Kaavan laatijan vastine jätettyihin muistutuksiin ja lausuntoihin.

Sen jälkeen, kun kaavaehdotus on ollut nähtävänä ja lausunnot on saatu, järjestetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu (MRL 66 ja 77 §, MRA 26 §).

8.7 Hyväksyminen kaupunginvaltuustossa

Kaupunginvaltuusto päättää kaavan hyväksymisestä. Päätöksestä voi valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen (MRL 188 §) ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

9. Aikatauluarvio

Hankkeen aikatauluarvio on seuraava:

1. Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsi OAS:n tiedoksi 11.5.2017.
2. Kaava tuli vireille (MRL 63 § ja MRA 30 §) kuulutuksella 31.5.2017.
3. Ranta-asetmakaavaluonnos ja muu kaavan valmisteluaineisto pidettiin nähtävänä (RakA 30 §) 16.3-16.4.2018.
4. Ranta-asetmakaavaehdotus
 - ehdotus nähtävillä, lausuntojen pyytäminen, 2-3/2019
 - tarvittaessa viranomaisneuvottelu sen jälkeen kun lausunnot on saatu 4/2019
 - käsittely kaupunginhallituksessa 5/2019
 - käsittely valtuustossa 6/2019

10. Yhteystiedot

Kaavan laatija

Pertti Hartikainen, KARTTAAKO OY. Pakkamestarinkatu 3, 00520 Helsinki
p. (09) 1481943, 0400-425390, phartikainen@kolumbus.fi

Lohjan kaupunki

Karstuntie 4, 08100 Lohja
yleiskaavoittaja Teija Liuska-Eloranta,
p. 044 374 4418, teija.liuska-eloranta@lohja.fi

Maanomistajat

Vohloisten kartano 1:1, Williams, Anneli, 4 Kendal Steps, St Georges Fields,
LONDON W2 2YE Britannia, p. 050 5607193 anneli.williams@dnainternet.net
Vohloisten Ranta 1:244, Vohloistenranta Oy, Vohloistentie 123, 08700 LOHJA
Saarikko 1:225, Owen, Brian, Pikkukyläntie 4 F 14, 08800 LOHJA